

Informacinis laiškas apie ekologinių žemės ūkių Centrinėje bei Rytų Europoje

NR 29

RUGPJŪTIS 2011

Avalon

Kaimo plėtros skatinimas
pažeidžiamose žemės ūkio
srityse

Tel:

+31 (0)515 331955

Faksas:

+31 (0)515 331980

office@avalon.nl

www.avalon.nl

EkoConnect

Tarptautinės ekologinio
žemės
ūkio centras Centrinėje
bei Rytų Europoje

Telefonas : +49 (0) 351-
20 66 172

Faksas : +49 (0) 351-20
66 174

info@ekoconnect.org

www.ekoconnect.org

Gerbiami skaitytojai,

Mums malonu Jums pristatyti naują informacinio laiško leidinį. Nuo paskutinio numerio pasirodymo daug kas įvyko. Svarbiausius ir įdomiausius įvykius mes Jums pristatysime šiame leidinyje.

Vienas iš svarbiausių įvykių, tai organizacijos „IFOAM“ pasaulinis ekologinių prekių paženklinimo įvedimas. Šis atspaudas padės vartotojams visame pasaulyje atpažinti prekas, pagamintas pagal ekologijos nuorodas. Tačiau iškyla klausimas, kaip toks paženklinimas bus suderintas su privalomu ES antspaudu.

Šių metų gegužės mėn. šeštąjį kartą sėkmingai praėjo metinis forumas „Organic Marketing“ Varšuvoje. Parodų plotas išaugo 30 % procentų, o anglies dioksido vidurkis buvo neutralus.

Toliau mes Jums pristatysime iniciatyvas, kurios veikia mažame rate, bet potencialiai gali turėti svarbią įtaką ekologiniam žemės ūkiui. Mūsų straipsniai apie bičių projektą Vokietijoje, ekologinių produktų parduotuvę Rumunijoje ir pieno gamybą Armenijoje, tai įkvėpiantys pavyzdžiai, kaip tautinės iniciatyvos paplinta tarptautiniu mastu.

Mes Jus visuomet informuodavome apie aktualią genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) situaciją Europoje. Šį kartą mūsų pranešimai turi teigiamų naujienų. Šių metų liepos mėnesį, Europos parlamentas patvirtino nuosprendį, leidžiantį ES šalims savo teritorijos ribose mažinti arba drausti genetiškai modifikuotų organizmų auginimą. Tuomi parlamentas aiškiai palaiko ES gyventojų teisę gyventi be GMO.

Linkime Jums malonaus skaitymo!

Katja Bykova & Bernhard Jansen, EkoConnect

Vertimas iš vokiečių kalbos: Rūta Porwoll

Turinys:

1. **Organinių sojų auginimo patirtis Šiaurės Vokietijoje ir Šiaurės Europoje**
2. **Tarptautinė ekologinių žemės ūkių judėjimų federacija (angl. trump. IFOAM) įvedė visame pasaulyje galiojantį ekologinių prekių ženklimą**
3. **Ekologinė veislininkystė rytų europai. Pristatome Darzau javų veislininkystės tyrimų centrą Vokietijoje**
4. **Rumunijos pavyzdys parodo kaip galima geriau informuoti klientus apie ekologiškus produktus**
5. **Karvė klimato naikintoja???**
6. **Ekologinės rinkodaros forumas Varšuvoje su daugiau vietos ekspozicijai**
7. **Ilgalaikė ekologiškų pieno produktų gamyba Armėnijoje**
8. **Bitelė ieško ūkininko**
9. **Filmas“Pig business” už ekologišką mėsą.**
10. **Ateinantys renginiai 2011**

EKOCONNECT
Organic Agriculture Moving East

avalon

1. Organinių sojų auginimo patirtis Šiaurės Vokietijoje ir Šiaurės Europoje

Sojos pupelės patrauklios ekologiniams žemės ūkiams kaip pašarinis baltymų šaltinis bei azoto jungiklis dirvoje, bet jos greičiau auga nei pavyzdžiui kai kurios pupų rūšys arba lubinai.

Pastaruoju metu rinkoje iškilę daug problemų susijusių su genetiškai modifikuotomis sojų pupelėmis, tame tarpe sojos gaminių kainų kilimas. Iki šiolei buvo manoma, jog sojų pupelės auga tik esant aukštesniai temperatūrai, todėl jos buvo auginamos Pietų Vokietijoje bei Pietų Europoje (Italijoje, Prancūzijoje, Austrijoje). Vokietijos ekspertai (www.lwk-niedersachsen.de) tyrė organinių sojų pupelių auginimo galimybę ir šiaurinėje šalies dalyje bei Danijoje (www.agrsci.au.dk/sojabonner) ir Šveicarijoje (www.raumberg-gumpenstein.at).

Photo: University Arhaus

Klimato bei vietovės reikalavimus auginant sojų pupeles galima aprašyti sekančiu būdu. Sojų pupelių dirvožemis turėtų lengvai ir tolygiai įšilti, be šalto oro plotų, o temperatūros suma (kasdieninės dienos temperatūros vidurkis nuo sėjos iki derliaus) turėtų būti mažiausiai apie 1450 °C. Žemiausia leistina temperatūra 6 °C. Neleistina uolėta žemė bei piktžolės, idealiausia pH vertė - 6-7. Sojų pupelės gerai auga sodinant po žiemkenčių, bet jų neverta sodinti po vasarinių javų ar bulvių (teigia Baumartas, Naturland leidinyje, 2011 m. vasario numeryje). Jeigu dirvoje augo saulėgražos arba rapsai, pertrauka turėtų būti ketverių metų.

Norint sojų pupeles auginti šiaurinėse dalyse ar slėniuose, aukštesniuose rajonuose, vertėtų pasirinkti šalčiui atsparę bei anksti žydinčią rūšį (žiedo anstesnis pasirodymas). Tokiems atvejams tiktų švedo Holmbergo išvesta rūšis "Fiskeby V". Eksperimento metu geriausių rezultatų pasiekta "Merlin" rūšimi bei "Protina", kaip pašarine kultūra.

Paprastai sojų pupelėse yra apie 30-45 % proteino ir 15-25 % riebalų. 2008-2010 m. Danijoje pravešto eksperimento metu buvo išgautas derlius 1.5-2.0 t/ha, kurio koncentrato parodymai - 40-42 % proteino ir 16-18 % riebalų. 2009 m. Vokietijoje (Niedersachsen žemėje), derliaus vidurkis atitiko 2t/ha, 40 % proteino bei 19 % riebalų. 2010 m. derlius nuvyllė, vos 1.2 t, dėl nepalankių oro sąlygų (buvo šaltas gegužės mėnuo ir gausūs krituliai) bei azotą įsisavinančios bakterijos (rhizobia) plėtra. Šio derliaus proteino koncentrato vidurkis siekė 30 %, o riebalų atitiko 2009 m. derlių.

Didžiausias sunkumas auginant sojų pupeles, tai yra jų negalia kovoje su piktžolėmis. Todėl neišvengiamai tenka imtis mechaninių priemonių piktžolių kontrolei. Vokietijoje eksperimento pagalba buvo išbandyti keli tokie būdai. Sėkmingiausias metodas, tai taip vadinamas "plokščiavėgis" (vok. instrumento pavadinimas "Flachhäufner"), kuomet mažos žemės kalvelės supilamos iš abiejų sojų pupelių eilės pusių užkasant po jomis nepageidajamas žoleles. Šio metodo tegiamų rezultatų galima pasiekti tik tuomet, kai atstumas tarp vagų siekia 40 cm, vietoj įprastų 12 cm. Danijoje kaskart didinamas atstumas tarp vagų pakėlė derliaus skaičių apie 0.2-0.4 t. Žemiau nurodytose svetainių puslapiuose rasite platesnę informaciją apie sėjos bei derliaus nuėmimo metodus vokiečių bei danų kalbomis.

Baumertas (2011): Sojų pupelių auginimo patirtis 2010. "Naturland" leidinys eksperto patarimai. www.naturland.de/fileadmin/MDb/documents/Erzeuger/Tagungsbeitraege/Ackerbautagung_2011/2011-A-Baumert-Erfahrungen_Anbau_Sojabohnen_2010.pdf

Miuke; Maijerkortoris (vok. Mücke; Meyercordt) (2010): Organinių sojos pupelių auginimo bandymai Vokietijos Niedersachsen žemėje. www.lwk-niedersachsen.de/download.cfm/file/346_44ac074b-237d-eebf-5e5c42055e4d8fbf~pdf.html

Petersen (2010): Dyrkning af sojabønner i Danmark (Anbau von Sojabohnen in Dänemark). Aarhus University, Faculty of Agricultural Sciences. web.agrsci.dk/djfpublikation/djfpdf/gvma333.pdf

Autorius: Andrea Mühle, EkoConnect

Vertimas iš vokiečių kalbos: Rūta Porwoll

* * * * *

2. Tarptautinė ekologinių žemės ūkių judėjimų federacija (angl. trump. IFOAM) įvedė visame pasaulyje galiojantį ekologinių prekių ženklimą

Augant pasaulinei ekologinių gaminių rinkai tuo pačiu augo ir jų ženklavimo įvairovė, mažinanti vartotojo orientaciją. Šalia kiekvienos šalies antspaudo, yra daug privačių gaminių ženklavimo būdų, kurių užduotis suteikti pirkėjui informaciją apie produkto gamintojo šalį bei jo kokybę. Tačiau iš tiesų tik maža ekologinių gaminių pirkėjų dalis domisi smulkia sertifikacijos proceso ar jos standartų informacija. Labiausiai laukiama informacija, tai ar prekė paženklinta pripažintos sertifikacijos įstaiga ir ar ji užauginta pagal ekologinio žemės ūkio reikalavimus.

Praėjus šešerių metų diskusijoms, 2011m. vasario 14 d., tarptautinė ekologinių žemės ūkių judėjimų federacija pateikė naujai perdirbtą ekologijos garantijos sistemą ir įgaliojo naują prekių antspaudą "Global Organic Mark" (liet. pasaulinis ekologinis paženklinimas). Pagrindinis reformos elementas, tai taip vadinama "standartų šeima" (angl. *Family of Standards*), pasaulinių ekologijos standartų sąrašas. Joje surašyti visi ekologinio žemės ūkio standartai, kurie federacijos oficialiai pripažinti, nes atitinką jos tikslams ir reikalavimams.

Daugiau nei 40 valstybinių bei privačių organizacijų vykdo surinktų standartų reikalavimus ir tuomi yra "standartų šeimos" dalis. ES ekologijos įstatymų leidyba remiasi "šeimos" standartais ir perėmė jos nuorodas. Jos galioja taip pat ekologijos standartų įstatymo potvarkiams sekančiose šalyse: Vokietijoje, Italijoje, Vengrijoje, Šveicarijoje, Jungtinėse Valstijose, Kanadoje, Turkijoje, Indijoje, Kinijoje, Izraelyje, Japonijoje ir Argentinoje bei privačiose draugijose kaip "Gää e.V" iš Vokietijos bei "Bolicert" iš Bolivijos. Ateityje draugijų skaičius augs.

"Global Organic Mark" tai pirmasis tarptautinės ekologinių žemės ūkių judėjimų federacijos siūlomas antspaudas, galiojantis pasauliniu mastu. Juo gali naudotis visi federacijos reikalaujamus gaminių standartus atitinkantys žemdirbiai bei ekologinių gaminių perdirbėjai, mažmeninės prekybos atstovai.

Tarptautinės ekologinių žemės ūkių judėjimų federacijos prezidentė Katerina Dimateo (Katherine DiMatteo) sako: "Mes pradėdami naują erą. "Standartų šeima" bei "Global Organic" antspaudas, tai reikšmingos ekologinio žemės ūkio istorijos gairės. Būna susidomėjusiems rinkos atstovams išvelgti šių naujų įrankių didelių galė."

Platesnę informaciją šia tema galite rasti federacijos svetainėje (www.ifoam.org) arba jos anglų kalba leidžiamame žurnale "Ecology & Farming" (2011 m. balandžio mėn. antras leidinys www.ecologyandfarming.com).

Autorė: Katja Bykova, EkoConnect

Vertimas iš vokiečių kalbos: Rūta Porwoll

* * * * *

3. Ekologinė veislininkystė rytų europai. Pristatome Darzau javų veislininkystės tyrimų centrą Vokietijoje

Jau 20 metų Darzau javų veislininkystės tyrimų centras Vokietijoje, veisia javus ekologiškoms sąlygomis.

Darzau javų veislininkystės tyrimų centras yra nutolęs į pietryčius nuo Hamburgo. Vietovė labiausiai išsiskiria smėlėtu dirvožemiu (daugiau nei 50 dirvožemio taškų (skalėje nuo 0 iki 100)). Kritulių fazių, besikeičiančių įvairiais metų laikais derinio dėka, galima ypatinga selekcija susijusi su drėgmės jautrumo toleravimu. Vystomos veislės, specialiai pritaikytos ekologinio ūkininkavimo sąlygoms. Jos yra rūšiuojamos remiantis dideliu maisto medžiagų efektyvumu. Tai reikalauja jog prastas dirvožemis ir augimo sąlygos lemia gausų žeminių kviečių kupinų gliuteno derlių. Kitas kriterijus yra augalų gebėjimas suteikti šėšėlių piktžolių slopinimui. Be to veislės išvedamos atsižvelgiant ligų plintančių per sėklą, atsparumą, išvedamos taip kad kitos kartos būtų atsparios kviečių dulkančioms kūlėms (*Tilletia caries*) bei kietosioms kūlėms (*Ustilago tritici*). Kiti apdorojami javai, įskaitant rugių populiaciją yra laisvai kultiamosios kultūros: žemieniai vasariniai miežiai, salykliniai miežiai, kviečiai, kurie sėjami rudenį taip pat

avižos. Naujausias priedas mūsų veislininkystės programoje yra ankštiniai augalai – žieminiai žirniai. Dėl gero šių augalų vystymosi ankstyvoje fazėje, žieminiai žirniai pasirodė labiau konkurencingi, nei vasariniai žirniai. Lengvesnėje dirvoje žieminiai žirniai yra mažiau jautrūs drėgmės pokyčiams. Didžiausias dėmesys čia skiriamas šalčiams atsparių baltai žydinčių žirnių vystymuisi.

Mes esame pelno nesiekianti organizacija, norėtume susisiekti su įmonėmis, selekcininkais, susijusiais su ekologine žemdirbyste bei veislininkyste. Mus domina panašūs projektai, bei keitimosi informacija galimybė. Platesnę informaciją galite rasti: www.darzau.de arba telefonu +49 5853-1319. Kontaktinis asmuo: Ulrich Quendt jūsų paslaugoms.

Autorius: Ulrich Quendt, Darzau

Iš vokiečių kalbos vertė: Vytautas Gaidamavičius

* * * * *

4. Rumunijos pavyzdys parodo kaip galima geriau informuoti klientus apie ekologiškus produktus

2008 m., balandžio mėnesį, dvi jaunos mamos Ileana Muntean ir Bogdana Ghinescu atidarė “Pukka Food”, vieną pirmųjų sveiko maisto parduotuvių Bukarešte. Neapsiribodama vien tik ekologiškų produktų pardavimu, klientams teikdama naujoviškas paslaugas “Pukka Food” informuoja plačiąją visuomenę apie ekologišką ir sveiką maistą.

Pasak, parduotuvės vadybininkės Ilean Muntean, Rumunijoje vis dar yra sunku pritraukti klientus į sveiko maisto parduotuvę: “Rumunai dar nėra tiek daug pažengę, kad brangiai mokėtų už sveiką gyvenseną.” Tačiau ji visais būdais stengiasi šviesti savo klientus: “Mes organizuojame degustacijas, diskusijas bei dalyvaujame mugėse. Šiais metais suorganizavome žalio maisto gamintojų kursus ir šio maisto desertus pateikėme keletui mokyklų ir darželių.”

Be to, “Pukka Food” yra “Metabolic Balance” programos partneris, kuri apibrėžiama kaip medžiagų apykaitos programa svorio reguliavimui ir sveikatos gerinimui. Tokiu būdu gydytojai ir mitybos specialistai siekia didinti sveikos mitybos sąmoningumą ir duoti praktinių patarimų. Ileanai Muntean manymu, šis bendradarbiavimas puikiai papildė pardavimų veiklą. “Visus susidomėjusius klientus informuojame apie šią programą ir tuo pačiu partneriams rekomenduojame mūsų produktus, nes ekologiškas maistas yra svarbi mūsų programos dalis”.

“Pukka Food” turi informacinį stendą, kur klientai gali susipažinti su ekologiškais produktais, nedidelę biblioteką, internetinį tinklalapį, kuriame galima užsisakyti naujienlaiškį ir netgi profilį Facebooke. Darbuotojai informuoja klientus ne tik asmeniškai pačioje parduotuvėje, bet ir dalina skrajutes apie naujus produktus arba aktualius aplinkos klausimus.

Jau keletą savaičių prekes galima užsisakyti ir internetu. Populiariausi yra regioniniai produktai, tokie kaip pavyzdžiui obuolių sultys iš Mălâncravo, Bueffel-feta sūris iš Transilvanijos arba ypatingi produktai, kurie sunkiai randami, kaip kokosas ir kvinoja. Siekiant išlaikyti palankias atvežtinių produktų kainas 40 % jų perkama tiesiai iš gamintojo.

www.pukkafood.ro

Autorė: Sadia Robein, EkoConnect

Vertė: Zita Šidlauskaitė

* * * * *

5. Karvė klimato naikintoja???

Ne pati karvė, bet pramoninis žemės ūkis naikina pasaulio klimatą! Savo neseniai išleistoje knygoje autorė Anita Idel pasireiškia už galvijus. Profesionaliai, bet ir su meile aprašo ji Brandenburgo buivolus, Nordrein-Vestfaleno stumbrus bei Nguni jaučius iš Namibijos. Svarbiausia, jog ji, remdamasi faktais, išsamiai paaiškina ir įrodo kodėl galvijai neatsakingi už pasaulinę klimato krizę.

Pastaraisiais metais galvijai dėl metano sklendimo dažnai buvo prstatomi kaip klimato naikintojai. Knygoje Anita Idel paaiškina, kodėl neteisinga galvijus vadinti klimato kenkėjais ir savo ruožtu užduoda jų laikymo klausimą. Jeigu jie tinkamai laikomi pievų ūkiuose, tai tokiu atveju galvijai atvirkščiai ne kenkia klimatui, o skatina jo keitimosi apribojimą. Pievose, kurios sudaro 40% visos pasaulinio žemės paviršiaus, humuso pavidale sukaupta anglis. Kiekviena tona humuso dirvoje nuima nuo atmosferos 1,8 t anglies dioksido naštos. Tai vadinama anglies mažinimu. Teisingai vedamas pievų ūkis suteikia daugiau galimybės sumažinti anglies dioksido sankaupą, nei bet kokia kita žemės ūkio forma! Galvijai, skirtingai nuo žmogaus, pašarinę žolę gali paversti pienu arba mėsa. Maisto konkurentais žmogui jie tampa tik tuomet, kai jiems taikomi sojų pupelių bei javų pašariniai priedai, kad padidinti jų pajėgumą. „Karvė paverčiama į kliaulę!“ rašo Anita Idel turėdama omenyje intensyvę gyvulininkystę. Didelis eiga saktinančių pašarų naudojimo kiekis, sintetinių trąšų pavidale, miškų kirtimas bei pievų ardymas naujų žemės ūkio dirvų platinimui - visa tai iš tiesų spartina klimato keitimąsi!

www.anita-idel.de

Anita Idel knygoje kritikuoja 2006 m. išleistą FAO tyrimų straipsnį (angl. straipsnio pavadinimas „The long shadow of livestock“) apie mėsos vartojimą. Toliau ji anuliuoja visus skatinančių priemonių naudojimo argumentus, esą didėjant melžiamo pieno kiekiui mažėja pasaulinis šiltnamio padarinys. „[Straipsnio] autoriai tyrimų eigoje neatsižvelgia į skirtingas gamybos sistemas ir jų pajėgumą, nors prasmingi tyrimo rezultatai galimi tik tuomet, kai žinoma kiek lėšų kokiam tikslui reikėjo sunaudoti.“

Didesni rezultatai pasiekiami tik didesniu skatinančių pašarų kiekiu, kurių gamybai reikalingos žaliavos, o jos eigoje išsiskiria anglies dioksidas ir azotinis oksidas. Tuo pačiu ji kritikuoja, jog į apskaičiavimus neįtraukiama kokiu pajėgumu vyko skatinančių pašarų gamyba bei kiek ilgai gyveno juos ėdantys galvijai. Nes tokie gyvūnai dažniau serga ir kiuo anksčiau jų atsikratoma, tuo daugiau teliukų turi užimti jų vieta. Knygoje minima, jog galvijų laikymas pievose, tai gyvūnui labai palanki sistema. Anita Idel aprašo žmogaus ir gyvulio gyvenimą kartu, kuomet švelniai elgiamasi su galvijais ir galiausiai pagarbų jų nužudimą pievoje. „Nereikia būti nei gyvūnų saugotoju nei mėsos vartotoju, nei abu kartu, kad suprasti, jog jokia, kad ir lengva stingdimo priemonė neatstos staigaus šūvio į gyvulį pievoje, visiškai nelaukta ji užklupus, geriausia jam gulint. Čia nėra jokio gaudymo, pakrovimo, transporto, iškrovimo, streso skerdykloje, o tiesiog - bum.“ Verta dėmesio, draši knyga.

Dr. Anita Idel veterinariė, nuo 2005 iki 2008 pagrindinė leidinio - vok. „Weltagrabericht“ - autorė. Ji kartu įkūrė darbo bendrovę „kritiška gyvūnų medicina“, genų etikos tinklą, bei ekologiškos gyvulininkystės draugiją. Ji dėsto Kaselio universitete ir dirba tarpininke.

Knygos (vokiečių kalba) informacija:

Anita Idel: Die Kuh ist kein Klima-Killer. Metropolis leidykla, 200 puslapių. Užsakymo numeris: 978-3-89518820-6. 18,00 eurų.

Šiuo metu knyga yra tik vokiečių kalba, bet nuo 2011 m. rudens pasirodys jos angliškas leidinys.

Autoriai: Nora Petzold ir Bernhard Jansen, EkoConnect

Vertimas iš vokiečių kalbos: Rūta Porwoll

* * * * *

6. Ekologinės rinkodaros forumas Varšuvoje su daugiau vietos ekspozicijai

„Ekologija ir bendravimas – bendra sėkmė“ buvo šio forumo dalyvių šūkis, susirinkusių šeštąjį kartą Varšuvoje iš beveik 30 šalių. Nors renginio dalyvių skaičius buvo toks pats, eksponuotojų gerokai padaugėjo. Šis susitikimas parodė, kad ateities politikoje ekologinis žemės ūkis turi užimti svarbią vietą, taipogi tapo aišku, jog Rytų Europoje ekologinis žemės ūkis vystosi itin sparčiai. Šeštasis ekologinės rinkodaros forumas (ERF) buvo pirmą kartą organizuotas kaip CO2 neutralus.

Vidurio ir Rytų Europoje (VRE) ekologinės žemdirbystės svarba nuolat auga. VRE ekologinio centro „EkoConnect“ direktorius Bernhard Jansen dalindamasis savo įspūdžiais iš šeštojo ekologinės rinkodaros forumo Varšuvoje, pastebi, kad VRE vis labiau pasireiškia kaip pagrindinė žaliavų ir aukštos kokybės ekologinių maisto produktų tiekėja. Tarptautinis, dviejų dienų ekologiškų produktų ir žaliavų gamintojų bei pardavėjų rinkodaros renginys įvyko gegužės 26-27 d., Lenkijos sostinėje. Lyginant su praėjusiais metais dalyvių skaičius buvo panašus – 370 dalyvių iš 27 šalių. Maždaug trečdaliu išaugo parodos ploto ir standų skaičius.

www.organic-marketing-forum.org

Tarp dalyvių buvo grupės iš Lenkijos, Austrijos ir Vokietijos. Taip pat pirmą kartą savo regiono ekologinį sektorių pristatė keletas Centrinės Azijos asociacijų. „Gera atmosfera, Lenkijos žemės ūkio ministerijos kartu su Lenkijos asociacija „Polska Ekologia“ tinkamas aprūpinimas maistu, veiklos išmėginimas, parodė, kad ekologinės žemdirbystės plėtra Lenkijoje juda į priekį. Visa Rytų Europos ekologinė rinka yra dinamiško vystymosi stadijoje“ – teigia Bernhard Jansen.

„Be ekologijos nebus sėkmės“ tokia buvo Felikso Princo atidarymo pristatymo tema. Jis nurodė, kad kovai su badu pasaulyje turi būti naudojama ne genų inžinerija, bet tradiciniu, ekologiniu ūkininkavimu keičiamas vartotojų požiūris. Didelio dalyvių susidomėjimo sulaukė įvairūs straipsniai apie rinkodarą ir valdymą visuose tiekimo lygmenyse, ypač informatyvūs straipsniai atskirų VRE šalių, tokių kaip Rusija, Bulgarija, Vengrija ir Lenkija, taip pat temos susijusios su konkrečiais dalykais. Seminare buvo diskutuojama apie tvarumo metodus, papildomas žinias, taip pat buvo galima su vietiniais mokiniais lankyti sveiko maisto pamokas. Galutinis kompanijų „Bioconcept-Gardenia“ iš Lenkijos ir „Ariza“ iš Olandijos prisistatymas parodė puikias ilgalaikio Rytų ir Vakarų bendradarbiavimo galimybes. Pagarba ir pasitikėjimas tarp partnerių gali teigiamai paveikti ekonomiką.

Baigiamajame konkurse „Geriausias ekologiškas“ pirmąją vietą laimėjo bendrovė „LaSelva“ (Italija), kiti prizai buvo įteikti „Bio Planet“ (Lenkija) ir „Voelkel“ (Vokietija).

Norėdami praktiškai pritaikyti tvarumo dėsnius „EkoConnect“, 2011m. ekologinės rinkodaros forumą įvardino kaip pirmąjį CO2 neutralų. Padedant olandų kompanijai „Soil&More International“ šiltnamio efektą sukeliančios dujos bus neutralizuotos vadinamųjų anglies kreditų (mūsuose žinomi kaip ATL – apyvartiniai taršos leidimai) pagalba. Anglies kreditus padės kompensuoti CO2 mažinimo projektas įgyvendinamas Egipto organizacijos „SEKEM“.

Ekologinės rinkodaros forumas buvo remiamas Lenkijos žemės ūkio ministerijos ir IFOAM EU Group. Forumą organizavo „EkoConnect“ kartu su lenkų ekologijos asociacija „Ekoland“, Nacionaline žemės ūkio konsultavimo tarnyba, „Polska Ekologia“ ir Ekologijos mažmenininkų asociacija. Daugiau informacijos rasite: www.organic-marketing-forum.org

Autorius: Hans-Josef Brzukalla, EkoConnect

Vertė: Zita Šidlauskaitė

* * * * *

7. Ilgalaikė ekologiškų pieno produktų gamyba Armėnijoje

Ekologiškų produktų paklausa auga ne tik šiaurės Amerikoje, Azijoje, ir Europoje, tačiau ir mažesnėse, mažiau išsivysčiusiose šalyse. Viena jų – Armėnija.

Maisto pramonė Armėnijoje auga greitai. Šalyje ekologiškai pagamintų žemės ūkio produktų eksporto potencialas išaugo, puikių klimato sąlygų dėka ir yra didelis. Nuo 1995 metų maisto produktų perdirbimas Armėnijoje priklauso svarbiausioms pramonės šakoms. Kadangi chemikalų panaudojimas, nėra labai paplitęs Armėnijos ūkininkų tarpe, "ekologinio žemės ūkio" vystymosi potencialas išlieka didelis.

Photo: University of Kassel

Labai daug žadanti yra pieno pramonė. Šio metu Armėnijoje yra 38 didelės pieno perdirbimo įmonės, kurios gamina tradicinius pieno produktus. Pieno produktų gamybos bei perdirbimo gamybinis pajėgumas galėtų būti dar didesnis, kad tenkintų savo šalies bei užsienio šalių (pavyzdžiui Gruzijos) paklausą.

Armėnijos valstybinis žemės ūkio universitetas glaudžiai bendradarbiaudamas su Kassel universitetu (specializacija: ekologiniu maisto produktų kokybė, mitybos kultūra) mokslinio eksperimento tikslais pieno perdirbimo įmonei "Balahovit", pateikė vystymo planą. Kuri yra šiaurės rytų 'Kotayk' regione 1500 virš jūros lygio.

Pieninė buvo atstatyta ir atnaujinta remiantis europietiškais standartais, aprūpinta vokiečių paaukotais pieno perdirbimo įrenginiais, tam kad Armėnijos valstybinio žemės ūkio universiteto studentai perprastų bei susipažintų su modernia pieno perdirbimo sistema. Taikomosios gyvosios gamtos mokslų programos metu buvo įrengta laboratorija produkcijos kokybei kontroliuoti.

Už projekto eigą atsakingi bendradarbiai, kreipė dėmesį į vandens bei energijos taupymą, pieno perdirbimui pritaikė HACCP sistemą (maisto kontrolės sistema). Artimiausioje ateityje pieninėje bus įrengtas saulės kolektorius prekybos srities aprūpinimui karštu vandeniu, bus įvesta biologinė sistema pieno produkcijos atliekoms tvarkyti. Šios technologijos leis universiteto pieninei tapti pavyzdžiu kitoms pieninėms regione bei šalyje.

Universiteto pieninė pradėjo gaminti 6-7 skirtingus organinius pieno produktus: rugienį, "matsum" (macunas- tšios konsistencijos jogurtas) "Tan" (Airanas - tradicinis armėnu pieno gėrimas, jogurtas skiestas vandeniu) varškę bei sūrį ("Lori" ir "Chanakh"). Visu pirma bus siekiama pastovios bei nenutrūkstamos gamybos mokymo tikslais bei produkcijos tiekimo kitiems vartotojams.

Kitas tikslas yra sumažinti importo poreikį, vystyti organinių pieno produktų eksportą.

Projekto vadovė: Prof. Dr. agr. Angelika Plöger ir Dipl. Ing. Sonika Aminforroughi, Kassel universitetas (specializacija: ekologiniu maisto produktų kokybė, mitybos kultūra)

Autorė: Katja Bykova, EkoConnect

Iš vokiečių kalbos vertė: Vytautas Gaidamavičius

* * * * *

8. Bitelė ieško ūkininko

Tuo metu kai pasaulyje išvelgiamas CCD (Colony Collony Disorder) masinis bičių mirštamumo fenomenas, kuris įtakoja biologinės įvairovės mažėjimą, bei ūkininkavimo krizę kartais žemės ūkyje tiesiogiai priklausančią nuo augalus apdulkinančių vabzdžių veiklos. Vokietijos žemės ūkio asociacija Gaa pradėjo interneto platformos skirtos bičių augintojams bei ūkininkams veiklą.

Platformos apie bitininkystę projektas atsirado praėjusią vasarą kaip dialogo tarp žemės ūkio asociacijos Gaa ir bičių augintojų rezultatas. Interneto platforma suteikia ekologiškai ūkininkaujantiems žemdirbiams bei bitininkams susitikinimo, dalijimosi patirtimi ir keitimosi informacija galimybę. Tai vyksta

Photo: Gaa e.V.

katalogo internete dėka, kuriame bitininkai bei ūkininkai gali talpinti informacija ir tekstus. Bitininkams sunku rasti vietas avilams pastatyti, kurios būtų pakankamai nutolusios nuo laukų apdorotų pesticidais, kitais chemikalais. Kadangi jie yra draudžiami ekologiškai ūkininkaujantiems žemdirbiams bei bitininkams." Žvelgiant kitaip, tokiu kultūrų kaip vaisiai ar rapsai produkcija 90 % priklauso nuo bičių veiklos, todėl tokia platforma gali dominti ūkininkus ieškančius bičių augintojų "- teigia Freia Böhn iš Gaa, kuri yra atsakinga už projekto įgyvendinimą. Bičių augintojų ir ūkininkų interneto katalogas, turintis keitimosi patirtimi galimybė gali padėti jiems susisiekti.

Platforma naudotis yra paprasta, kuomet vartotojas užpildo specialią formą internete, pasirenka atitinkamą laukelį „Suche“ (paieška) arba „Angebot“ (pasiūla). Naudodamasis katalogu gali užpildyti savo profilį remdamasis pageidaujamos kategorijomis.

Platforma pradėjo veikti vasaros pradžioje. Nors jos naudojimas šio metu yra tik regioninis (pristatomi Saksonijos ūkininkai) ketinama plėsti veiklą visoje Vokietijoje. Nors platforma yra skirta visiems bitininkams, jie privalo turėti Gaa sertifikatą. Freja Böhm pabrėžia: "Ateityje mes planuojame platforma padaryti prieinamą ir kitiems ekologiškai ūkininkaujantiems žemdirbiams".

Papildoma informaciją apie žemės ūkio asociaciją Gaa galite rasti internete adresu: www.gaea.de

Interneto platforma skirta bitininkams ir ūkininkams: www.imker.gaea.de

Autorius: Sadia Robein, EkoConnect

Iš vokiečių kalbos vertė: Vytautas Gaidamavičius

* * * * *

9. Filmas "Pig business" už ekologišką mėsą.

Sausio mėnesį įsplieskusio skandalo Vokietijoje metu dėl vėžį sukeliančio dioksino aptikto kiaulių bei vištų pašaruose, naują susidomėjimo bangą sukėlė Tracy Worcester filmas "Pig Business" ("kiaulių verslas") sukurtas 2009 metais.

Savo kino juostoje Tracy Worcester smarkiai kritikuoja masinį kiaulių auginimą pateikdama etinius, socialinius, finansinius, politinius veiksnius ir kitokius argumentus prieš šį reiškinį. Teigdama jog masinis kiaulių laikymas yra gyvulių kankinimas. Tuo pačiu didieji mėsos tiekėjai pamina vartotojų teisę sveikai maitintis, bei sudaro nepakeliamas sąlygas mažesniems ūkininkams išgyventi. Tracy Worcester ir Europos Parlamento deleguotų narių aljansas pateikė aiškius įrodymus, jog Europos mokesčių mokėtojai subsidijuoja pramoninį ūkininkavimą, taip priversdami mažesnius ūkininkus atsidurti ties išgyvenimo riba.

Photo: Janne Brodin

Filme taip pat parodoma, kad didieji mėsos perdirbėjai, perkelia savo įmones į rytų Europą kur standartai yra žemesni bei pigesnė darbo jėga. Didžioji filmo dalis buvo nufilmuota Lenkijoje, kur didžiausia pasaulyje kiaulienos perdirbimo įmonė "Smithfield Foods" įkūrė savo gamyklas.

Kino juostoje gausu informacijos, filmuotos medžiagos apie šiandienos mėsos gamybą, tačiau kiekvienas privalo susidaryti savo nuomonę, nes pateikiami argumentai yra prieštaringi.

Filmą "Pig Business" galima nemokamai peržiūrėti oficialiame interneto puslapyje:

www.pigbusiness.co.uk.

Filmas nufilmuotas angliškai iš dalies lenkų kalba: titrai pateikiami vokiečių, vengrų, rumunų, ukrainiečių, rusų bei slovėnų kalbomis.

Autorius: Katja Bykova, EkoConnect

Iš vokiečių kalbos vertė: Vytautas Gaidamavičius

* * * * *

10. Ateinantys renginiai 2011

Data	Vieta	Renginys	Tema	Nuorodos/kontaktai
07.09.	Valensija Prancūzija	Bio'n Days; ekologinės žemės ūkio prekybos paroda apie apsaugą organinių ir natūralių produktų gavybą ir komerciją	Šalutinių ekologiško maisto produktų techninė valorizacija. Tekstilės kosmetikos ir kitų (ne maistui vartojamų produktų) ekonominės vertės sukūrimas. Konferencijos tikslas yra informuoti apie naujas atliekų valorizacijos technologijas. Vystyti techninį ir žemės ūkio bendradarbiavimą Europoje	www.biondays.com
16.09. - 18.09.	Zakynthos, Graikija	Tarptautinė konferencija apie ekologinį žemės ūkį ir kaimo turizmą Viduržemio jūroje	Tarptautinės konferencijos tikslas yra tobulinti mokslinį dialogą keistis informacija apie ekologinį ūkininkavimą, skleisti ekologinio žemės ūkio žinias bei inovacijų strategijas skirtas Viduržemio jūros klimatui.	www.abmconference2011.org
21.09.- 24.09.	Belgradas Serbija	2-oji BioBalkan Expo 2011	Ekologiški žemės ūkio produktai, perdirbimo technologijos, įrenginiai ekologiniam ūkininkavimui, bio kosmetika, natūralios sveikatos priežiūros priemonės. Skaitmeninės bei spaudintos visuomenės informavimo priemonės apie sveiką gyvenseną.	www.alexpo.co.rs/2biobalkan2011.html
26.09. - 05.10.	Gyeonggi Paldang, Korėja	INFOAM- pasaulinis kongresas bei 3- oji. ISOFAR konferencija	IFOAM kongresas skirtas praktiniams ekologinės žemdirbystės klausimams. ISOFAR konferencijos tema "natūralumas yra gyvenimas – žinios rytojui" (Organic is live- knowledge for tomorrow). Bus nagrinėjamos temos susijusios su ekologine žemdirbyste.	www.kowc2011.org www.isofar.org
28.09.- 30.09.	Belgradas Serbija	Delikatesų mugė CULINARIA	Vieta susitikti gėrimų ir maisto produktų gamintojams, pramonininkams priimantiems sprendimus. Dalyviai turės galimybę pristatyti savo produktus.	www.culinariafinefood.com
02.10.	Augsburgas Vokietija	Biosūd	Specializuotų ekologiškų maisto produktų prekybos mugė	www.biosued.de
08.10.- 12.10.	Colognė Vokietija	Anuga	Pasaulyje pirmaujanti maisto mažmeninės prekybos ir maitinimo paslaugų ir viešojo maitinimo rinkos mugė	www.anuga.de
11.10.- 15.10.	Drezdenas Vokietija	Seminaras: "Didelio masto organinių pieno ir mėsos produktų gamyba, perdirbimas mažomis	Seminaro tikslas yra supažindinti dalyvius su geriausiais praktiniais šios rūšies produkcijos pavyzdžiais, reikalavimais bei apribojimais mėsos ir pieno gamybos ir perdirbimo mažiausias kaštais galimybėmis ES įstatymų rémuose.	www.ekoconnect.org

		sąnaudomis	Seminaro kalba:rusų	
14.10. - 16.10.	Lodzė Lenkija	NATURA FOOD	Mugė skirta tradicinių ekologiškų bei regioninių maisto produktų vartotojams	www.naturafood.pl
15.10. - 16.10.	Hanoveris Vokietija	BioNord	Specializuotų ekologiškų maisto produktų prekybos mugė	www.bionord.de
27.10. - 30.10.	Waldorf mokykla Hannover Maschsee Vokietija	Tarptautinė konferencija apie biodinaminio žemės ūkio gamybinę praktiką	Šios konferencijos ūkis: "Į ateitį šaknų dėka".Susijusios temos: Ūkis, kaip individualus vienetas, Miškininkystė, augalininkystės bendruomenės	www.novembertagung.de
04.11. - 06.11.	Atėnai Graikija	Biologica: ekologinės prekybos mugė	Temos:Naujausios ekologinio žemės ūkio šakų: mitybos, sveikatos, ekologijos plėtros ir kt. kryptys	www.biocluster.gr
14.11.– 15.11.	Praha Čekijos respublika	3-oji tarptautinė mokslinė konferencija apie ekologinio žemės ūkio tyrinėjimus	Nauji ekologinio žemės ūkio, mokslinių tyrimų rezultatai. Skirti vidurio bei rytų Europai.	www.ctpez.cz
15.11.	Praha Čekijos respublika	Biosummit 2011	"Ar Čekijos respublikai ir Europos sąjungai reikalingas ekologinis žemės ūkis ir maisto produktai?'Galimybė susitikti, diskutuoti politikams valstybės tarnautojams, mokslininkams, tyrinėtojams vadovams ir verslininkams.	www.ctpez.cz/biosummiteng.html

Iš vokiečių kalbos vertė: Vytautas Gaidamavičius

* * * * *

Leškoti ir rasti:

Vertėjų savanorių dėka mūsų infolaiškus skaito daugiau nei 9000 skaitytojų. Norėdami sustiprinti mūsų komandą ieškome daugiau vertėjų savanorių raštu iš vokiečių/anglų į lietuvių kalbas. Prašome kreiptis šiuo adresu: redaktion@ekoconnect.org

Avalonas yra tarptautinė ne pelno organizacija Olandijoje ir aktyviai remia ekologišką žemės ūkį. Avalonas padeda kaimams Vidurio ir Rytų Europos regionuose ir tuo pačiu teikia paramą atstatant ilgalaikę kaimo visuomenę. Tokiu būdu mes padedame gamtai ir aplinkai, remiame socialines sąlygas ir vietinę ekonomiką, visada artimai bendradarbiaujame su vietinėmis organizacijomis, parapijomis, ūkininkais, įstaigomis ir t.t.

Avalono tinklas

Vienas pagrindinių mūsų tikslų yra informuojant ir diskutuojant apie ekologinį žemės ūkį ir gamtos apsaugą suburti organizacijas, vyriausybes, universitetus ir ekspertus. Žinios, gamybinio pajėgumo parama bei rinka ir vystymasis vaidina svarbų vaidmenį agrarinėms ir aplinkos politikos programoms. Veiklą sudaro seminarai, specialistų, pavyzdinių bendrovių apmokymai, institucijų bei projektų parama.

Suburiant visus dalyvius susidarė didžiulis tinklas su daugiau nei 150 veikėjų ekologinio žemės ūkio, gamtos apsaugos, biologinės įvairovės bei ilgalaikio kaimo vietovės vystymosi srityse. Šis tinklas suvienija žmones, kurie aktyviai dalyvauja Avalono projektuose bei specialistus europiniame ir tarptautiniame lygyje. Avalonas remia šį tinklą komunikacijos priemonėmis ir švietimo įrankių vystymu.

Narystė

Norite tapti Avalono tinklo nariu? Užpildykite prašom mūsų svetainėje (www.avalon.nl) registracijos blanką. Jau esate narys? Tuomet pakvieskite bendradarbius, draugus ar kitus besidominčius tapti tinklo nariais.

EkoConnect yra ne pelno organizacija Vokietijoje, kuri remia informacijos, žinių, patirties mainus ekologinio žemės ūkio srityje. Organizacija tarnauja kaip tinklas žmonėms ir organizacijoms, kurie susiję su ekologiniu sektoriumi Vakarų ir Rytų Europoje, jų susitikimams bei bedrai veiklai.

Pagrindinis siekis yra paremti ilgalaikį ekologinio ūkio vystymąsi Vidurio ir Rytų Europoje, sustiprinti ryšius tarp dalyvių bei skatinti ekologiškų maisto produktų dispoziciją. EkoConnect veikia kaip centrinė informacijos būstinė, skatina susitikimų galimybes, patirties pasikeitimą bei kvalifikacijos kėlimą, remia privačias bei valstybines įstaigas vystant ekologiško ūkio struktūras. EkoConnect remiama specialistų tarybos, kuri jai teikia patarimus tiek turinio atžvilgiu tiek strateginiais klausimais.

Narystė

EkoConnect nariai yra ekspertai ir organizacijos iš visos Europos su ilgamete patirtimi ekologiško ūkio struktūrų realizavime ir ne-ekspertai, kurie domisi ekologinės idėjos mokymu ir parama. Jūs galite padėti mums mūsų darbe, tapdami „remiančiu nariu“ arba „etatiniu nariu“. Prašom užpildyti registracijos blanką mūsų svetainėje (www.ekoconnect.org). Jūs jau esate narys? Tuomet pakvieskite bendradarbius, draugus ar kitus besidominčius tapti EkoConnect nariais.